

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

Кафедра політології та філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Ольга Віннічук

«29» вересня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ**

підготовка фахівців першого (бакалаврського) рівня освіти
за освітньо-професійної програмою Політологія
спеціальності 052 Політологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
мова навчання українська

Розробники програми:

Вадим Маркітантов, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології та філософії, факультетський керівник практик.

Робочу програму обговорено і затверджено на засіданні кафедри політології та філософії

Протокол №2 від 29 вересня 2022 р.

ВСТУП

Робоча програма виробничої переддипломної практики розроблена для здобувачів вищої освіти II курсу історичного факультету денної форми навчання, які навчаються за освітньо-професійною програмою Політологія ОС «Бакалавр» ОП Політологія, спеціальності 052 Політологія на основі наскрізної програми практики спеціальності.

Програма розроблена відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 р. за № 93 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281- 94) від 20.12. 1994 р.) та «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» затвердженого вченою радою університету 30. 08. 2018 р., протокол № 5.

Програма визначає мету, завдання, компетентності, терміни проходження і бази практики, регламентує процес її проходження, зміст практики, перелік документів та їх взірці, які ведуть здобувачів вищої освіти під час практики, обов'язки практикантів і керівників практики, правила техніки безпеки, вимоги до звіту про практику, критерії оцінювання результатів практики та порядок підбиття підсумків практики.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Основна мета практики полягає у підготовці студентів до якісного написання та успішного захисту дипломної роботи бакалавра.

ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

- базується на закріпленні теоретичних знань, здобутих під час підготовки фахівців відповідно до навчального плану, а також аналізі теоретичних та аналітичних матеріалів в процесі написання кваліфікаційної роботи.

Загальні завдання практики:

1. Розвиток у студентів теоретичного пошуку в науково-дослідницькій та аналітичній роботі,
2. Обґрунтування актуальності вибраної теми дипломної роботи;
3. Характеристика теоретичного та практичного значення досліджуваної тематики;
4. Засвоєння та застосування студентами наукового інструментарію наукового дослідження політичних проблем;
5. Вирішення студентами-практикантами науково-дослідницьких завдань у відповідності до сучасних вимог вищої школи;
6. Систематизація зібраного теоретичного та емпіричних матеріалу з обраної теми дипломної роботи;

7. Аналіз емпіричних даних дослідження з теми кваліфікаційної роботи;
8. Формування практичних навичок щодо підготовки, виконання випускної кваліфікаційної роботи та оформлення її результатів;
9. Апробування умінь викладу результатів наукової роботи та відстоювання сформульованих у ній наукових положень;
10. Формування та захист звіту про виконання програми переддипломної практики.

ОСНОВНІ ВМІННЯ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ, ЯКИМИ ВОНИ ПОВИННІ ОВОЛОДІТИ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

Загальні компетентності

ЗК 01 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 03 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 05 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 01 Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК 02 Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК 03 Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК 04 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК 05 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК 06 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

СК 07 Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

СК 08 Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

СК 09 Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.

СК 10 Розуміння ключових принципів функціонування та закономірностей

розвитку політичних інститутів; здатність до моделювання устрою і механізмів функціонування політичних партій

СК 11 Здатність аналізу тенденцій політичного розвитку, передбачення його наслідків, вироблення рекомендацій для політичного керівництва та забезпечення реалізації їх в політологічній практиці.

Забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами

ПРН 01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

ПРН 03 Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності

ПРН 04 Мати навички професійної комунікації.

ПРН 05 Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ПРН 08 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ПРН 09 Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки

ПРН 10 Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ПРН 11 Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

ПРН 12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ПРН 13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ПРН 14 Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 15 Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

ПРН 16 Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

ПРН 19 Застосовувати базові знання щодо ключових принципів функціонування політичних інститутів та процесів; аналізувати та оцінювати стан сучасної управлінської діяльності, застосувати методи управлінської діяльності при впливі на політичні процеси й події.

ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Згідно навчального плану навчальна політологічна практика для здобувачів вищої освіти 4 курсу історичного факультету денної форми навчання ОС

«Бакалавр» спеціальності 052 Політологія проводиться у 8 семестрі тривалістю 2 тижні, на неї виділено 3 кредитів ЄКТС, що становить 90 годин.

БАЗИ ПРАКТИКИ

Визначення баз для проходження здобувачами вищої освіти ОС «Бакалавр» виробничої переддипломної практики здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)», затвердженого вченою радою університету 25. 09. 2020 р., за № 108-ОД, де чітко визначаються основні вимоги до баз практики.

Відповідно, базами для проходження здобувачами вищої освіти переддипломної практики є кафедра політології та філософії й Центр соціально-політичних досліджень Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, наукові бібліотеки університету, міста, області, України.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організація проведення виробничої політологічної практики здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 р. за № 93 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281-94) від 20. 12. 1994 р.), «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)», затвердженого вченою радою університету 25. 09. 2020 р., за № 108-ОД, відповідно до програми переддипломної практики, ухваленої науково-методичною радою історичного факультету.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на декана історичного факультету та завідувача кафедри.

Навчально-методичне керівництво, а також контроль за виконанням програми практики здійснюють керівники практики від кафедри і від баз практики.

Завідувач кафедри політології та філософії, факультетський керівник практики проводять зі здобувачами вищої освіти та керівниками інструктивну нараду щодо проходження практики, під час якої студенти отримують чітко визначені завдання з практики, а також зразки звітної документації.

Відповідальність за проведення інструктажу з техніки безпеки несе факультетський керівник практики.

Керівники практики систематично контролюють хід практики студентів та забезпечують підготовку здобувачами вищої освіти звітної документації у визначений термін.

Захист звітів про проходження практики необхідно здійснити відповідно чинного порядку у визначений термін.

Відповідальним керівником за складання звіту про підсумки практики та надання відповідних документів в деканат та на кафедру політології та філософії є факультетський керівник практик.

Результати виробничої політологічної практики студентів заслуховуються на засіданні кафедри політології та філософії та Вченій раді історичного факультету.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст практики здобувачів вищої освіти II курсу історичного факультету ОС «Бакалавр» (спеціальності 052 Політологія) визначається «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 р., «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)», затвердженого вченою радою університету 25. 09. 2020 р., за № 108-ОД, «Методичними рекомендаціями зі складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України» (1996 р.).

Основними напрямками практичної діяльності здобувачів вищої освіти є:

1. Ознайомлення з особливостями організації та планування роботи з написання та захисту науково-дослідної роботи з метою розуміння специфіки дослідницької діяльності;

2. Систематизація та впорядкування зібраного емпіричного матеріалу, результатів проведеної науково-дослідної роботи;

3. Висвітлення результатів власного наукового дослідження й основних положень досліджуваної проблеми;

4. Ознайомлення з процедурою захисту дипломної роботи, правилами коректного та аргументованого викладу власної думки та обґрунтування власних висновків;

5. Коригування недоліків, виправлення помилок, удосконалення змісту дипломної роботи.

6. Оформлення дипломної роботи та списку використаних джерел відповідно до чинних вимог щодо оформлення наукових праць.

7. Завершення написання дипломної роботи, підготовка до рецензування.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

- складання індивідуального графіку роботи практиканта;
- робота самостійно та з науковим керівником над написанням та оформленням наукового дослідження;
- завершення написання дипломної роботи, підготовка до рецензування;
- підготовка презентації виступу.
- ознайомлення з процедурами передзахисту та захисту дипломної роботи;
- виконання індивідуальних завдань.

Протягом першого дня практики студент-практикант, разом із керівником практики складає календарний графік проходження практики на період практики, який затверджується керівником практики і передбачає:

- роботу на кафедрі політології та філософії, у Центрі соціально-політичних досліджень Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, наукових бібліотеках університету, міста, області, України;
- опрацювання зібраних теоретичних та прикладних матеріалів з проблеми, що досліджується при написанні дипломної роботи;
- підготовку публікації матеріалів та презентації виступу на конференцію;
- самостійну роботу з підготовки індивідуальних завдань;
- ознайомлення з порядком підготовки роботи до захисту та процедурою захисту.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Після завершення практики студенти подають керівнику практики наступні матеріали:

Після завершення практики студенти подають керівнику практики наступні матеріали:

- письмовий звіт здобувача вищої освіти про виконання проходження практики підписаний здобувачем вищої освіти та керівником від бази практики;
- щоденник практики;
- індивідуальне завдання (оформлене в окремій папці):
  - ✓ матеріали теоретичної, прикладної або аналітичної публікації з теми дослідження;
  - ✓ частину (розділ) дипломної роботи;
  - ✓ презентацію виступу на студентській науковій конференції з теми дослідження;
  - ✓ інше.
- відгук і оцінку роботи студента на практиці, підписаний керівником бази практики і затверджений печаткою.
  - ✓ інше.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРАКТИЦІ

Студент-практикант має право:

- одержувати консультації керівників практики з навчального закладу на базі практики;
- користуватися джерельним фондом бази практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення практики, брати участь у конференціях та нарадах.

На період практики призначається староста групи. В його обов'язки входить облік відвідування студентів, виконання доручень керівників практики.

Студент-практикант зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики направлення, методичні матеріали (програму, щоденник, індивідуальне завдання тощо) та консультації щодо оформлення всіх документів;
- своєчасно прибути до місця проходження практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і внутрішнього розпорядку баз практики;
- відповідально ставитися до виконаної роботи;
- своєчасно оформити звітну документацію і здати керівнику практики від кафедри закладу не пізніше 3-х днів від завершення практики.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Керівник практики має право:

- брати участь у конференціях та нарадах з питань організації і проведення практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення практики;
- відвідувати місця проходження практики студентами з метою здійснення контролю за виконанням студентами завдань практики;
- працювати у роботі комісії при підведенні підсумків практики та вносити пропозиції щодо оцінювання результатів роботи студентів-практикантів.

Керівник практики зобов'язаний:

- забезпечити проведення всіх організаційних заходів у навчальному закладі перед практикою студентів:
  - інструктаж про проходження практики;
  - надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, індивідуальні завдання, тощо);
  - проведення інструктажу з техніки безпеки;
- дбати про створення належних умов студентам для проходження практики та оформлення всіх необхідних документів;
- проводити консультації для студентів з різних питань проходження практики;
- виконувати всі роботи, передбачені програмою практики.

ПРАВИЛА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ ПРАКТИКИ:

Інструктаж здобувачів вищої освіти з техніки безпеки здійснює загальний керівник практики під час проведення настановної конференції.

Інструктаж проводиться відповідно до «Інструкції з охорони праці для студентів спеціальності «Політологія».

1. Загальні положення:

1.1. Практика є невід'ємною складовою частиною процесу професійної підготовки студентів в університеті і проводиться на оснащених відповідним чином базах.

1.2. Практика студентів університету проводиться на базах, які мають відповідати вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

1.3. Студенти можуть бути направлені на практику тільки на ті бази, з якими університет завчасно уклав договір на її проведення за встановленою формою.

1.4. До початку проведення практики повинно бути проведено обстеження робочих місць студентів-практикантів відповідальними за організацію проведення практики особами.

1.5. Обов'язковою умовою допущення студентів до проходження практики є проходження ними вступного інструктажу з охорони праці під час трудового і професійного навчання та оформлення його у бланку реєстрації з підписами особи, яка проводила інструктаж та особи, яку інструктували.

1.6. Студенти зобов'язані дотримуватись вимог щодо охорони праці, передбачених правилами внутрішнього трудового розпорядку установи.

1.7. Студенти під час проходження практики зобов'язані берегти державну власність.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи студента-практиканта:

2.1. При прибутті на базу практики студент-практикант повинен отримати вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці та поставити підпис у відповідних журналах інструктажу.

2.2 Студент має бути ознайомлений з тим, що при виконанні професійних обов'язків на нього можуть впливати такі шкідливі або небезпечні фактори:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- небезпека виникнення загорань та пожеж;
- порушення параметрів мікроклімату, передбачених для виробничих приміщень;
- довготривалі статичні навантаження.

2.3. Студент-практикант повинен виконувати тільки ту роботу, яка йому доручена згідно з програмою практики.

2.4. У разі притягнення практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно доповісти про це керівнику практики.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи:

3.1. Ігнорування правил внутрішнього трудового розпорядку установи, зокрема, запізнюватися на роботу.

3.2. Пропускати або не виконувати визначені програмою практики завдання.

3.3. Залишати робоче місце без дозволу керівника практики.

3.4. Заважати роботі працівників, які оточують студента-практиканта.

3.5. Залишати важливу документальну базу відкритою без нагляду.

3.6. Під час роботи виконувати завдання, які не передбачені робочим планом.

3.7. При виникненні недоліків у роботі обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) забороняється самостійно їх ліквідувати, натомість негайно повідомити керівника установи та припинити роботу до усунення недоліків.

3.8. При встановленні порушень вимог охорони праці в робочому приміщенні розпочинати чи продовжувати будь-яку роботу до усунення недоліків, які загрожують життю та здоров'я, зобов'язаний повідомити керівника навчального закладу про причини відміни занять у кабінеті.

3.9. Виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці чи в приміщенні. Ремонт виконується спеціально підготовленим персоналом закладу (електромонтером, слюсарем, електромеханіком).

4.Вимоги безпеки після завершення роботи:

4.1. Упорядкувати робоче місце, зібрати документи, що використовувалися;

4.2. Переконатися у відсутності пожежної небезпеки;

4.3. Повідомляти керівника закладу про закінчення роботи та всі недоліки в забезпеченні охорони праці, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, травмонебезпеки обладнання, інструментів тощо).

4.4. Дбати про особисту безпеку, повідомляти в разі необхідності про погіршення стану власного здоров'я під час робочого процесу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ:

Загальна кількість балів – **100**.

Оцінка ставиться за виконання здобувачами вищої освіти усіх вимог і завдань програми практики та якість звітної документації на основі результатів захисту перед комісією. Вона є комплексною і складається:

1. Якість підготовки та проведення роботи на базах практики – **20 балів**.

2. Самостійність підготовки та виконання індивідуальних завдань – **40 балів**.

3. Повнота опрацювання засадничих документів, які регламентують роботу політичної партії, громадської організації, аналітичної та консалтингової інституції – **15 балів**.

4. Повнота і якість оформленої документації – **15 балів**.

5. Захист практики – **10 балів**.

Критеріями оцінювання роботи студента-практиканта є:

- ступінь сформованості професійних умінь і навичок;
- рівень теоретичного осмислення студентами своєї практичної діяльності;
- рівень професійної спрямованості та соціальної активності майбутніх фахівців;
- активність, мобільність у процесі виконання завдань практикантом, здатність до професійного саморозвитку;
- здібності до самоаналізу, об'єктивної самооцінки всіх видів професійної діяльності, висока компетентність;

- дисциплінованість та відповідальність, правильність і грамотність оформлення звітних матеріалів практики;
- відзив-характеристика на студента з місця проходження практики.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

за результатами оцінювання навчальної практики, видом підсумкового контролю, яких є *диференційований залік* (Див.: Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка):

Поточний контроль 80 балів				Захист практики	Підсумок
Виконання основного завдання	Виконання індивідуального завдання	Підготовка матеріалів	Повнота та якість оформлених документів	10 балів	100 балів
40 балів	20 балів	15 балів	15 балів		

Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30	задовільно	
67-74	D (задовільно)	25		
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення)			

	навчального матеріалу кредитного модуля)			
--	--	--	--	--

На оцінку А (90-100 балів) – “ВІДМІННО” заслуговує практична робота здобувача вищої освіти, який систематично та на високому рівні виконував поставлені перед ним завдання, змістовно, якісно й охайно оформив усю звітну документацію, вчасно здав її керівникові, вміло проаналізував свою роботу у звіті, отримав відмінну характеристику, виконав індивідуальне завдання та опрацював законодавчу базу, вдало захистив практику перед комісією.

На оцінки В (82-89 балів) та С (75-81 бал) – “ДУЖЕ ДОБРЕ” та “ДОБРЕ” заслуговує здобувач вищої освіти, який старанно виконував покладену на нього роботу, правильно, охайно оформив документацію, але отримав певні зауваження від керівника бази практики або керівника відкафедри, щодо якості виконання або ступеня володіння матеріалом, культурнимовлення тощо; не досить повно проаналізував свою роботу у звіті; отримав добрі характеристики, виконав індивідуальне завдання та опрацював законодавчу базу; на належному рівні захистив звіт перед комісією.

Оцінки D (67-74 бали) та E (60-66 балів) – “ЗАДОВІЛЬНО” виставляються здобувачу вищої освіти, який виконав програму практики, але опрацював лише на достатньому рівні, недостатньо активно включаючись в роботу бази практики, одержав задовільну характеристику від керівника з бази практики; недостатньо проаналізував свою роботу у звіті; отримав задовільні характеристики; не виконав або погано виконав індивідуальне завдання; задовільно захистив звіт перед комісією.

Оцінка FX (35-59 балів) – “НЕЗАДОВІЛЬНО” ставиться здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо). За рішенням комісії із захисту практика студентіві може бути продовжена (але на термін, що вкладається у поточний семестр); набрав за результатами діяльності менше за 60 балів з причин, що не залежали або частково залежали від нього. Рішенням комісії практика цьому студентіві також може бути продовжена.

Оцінка F (менше за 34 бали) – “НЕЗАДОВІЛЬНО” виставляється студенту, який без поважних причин не виконав програму практики. Студент, який отримав оцінку F, відраховується з університету.

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Форма звітності – письмовий звіт, який разом з іншими документами, що передбачені робочою програмою практики подається на захист. Він має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції. Щоденник є частиною звіту студента.

Звіт підписує здобувач вищої освіти та підписує та оцінює безпосередній керівник від бази практики.

Звіт з практики захищають здобувачі вищої освіти в комісії, призначеній завідувачем кафедри, факультетським керівником практики. До складу комісії входять керівники практики від кафедри.

Здобувачеві вищої освіти, що не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право на проходження практики повторно. Здобувач вищої освіти, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховується з Університету. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав оцінку «не зараховано»/«незадовільно» за результатами захисту звіту з практики, відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Білоусова Т.П., Маркітантов Ю.О. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2004. 120 с.

2. Білоусова Т.П., Маркітантов Ю.О. Як підготувати наукову роботу : методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський : ПП Заріцький, 2007. 76 с.

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. К. : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004. 1440 с.

4. Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) Кам'янець-Подільський, 2021. URL :

<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEhG2DvgdaFNACYWU00UL/view> 5. Маркітантов В.Ю. Наукова робота з політології : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015. 120 с.

6. Маркітантов В.Ю., Найчук А.В. Підготовка та захист магістерської роботи : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільська міська друкарня, 2008. 60 с.

7. Магістерська робота: методичні поради. Видання друге, розширене і доповнене / укладач В.С. Степанков. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 92 с

8. Методичні рекомендації з написання та оформлення дипломних робіт студентами Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / [упорядники: А.С. Попович, Н.М. Розум'як ; за ред.. А.С. Попович]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. 66 с.

9. Методичні рекомендації з написання та оформлення дипломних робіт (проектів) студентами Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка [Електронний ресурс] / уклад.: Л.М. Воєвідко, В.В. Кобильник ; [наук.ред С.А. Копилов]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 48 с.

10. Методичні рекомендації з перевірки наукових, навчально-методичних праць науково-педагогічних працівників, дипломних робіт (проектів) здобувачів вищої освіти університету на академічний плагіат. Кам'янець-Подільський, 2019. URL : <https://drive.google.com/file/d/1vHDHLuyDdMKfUDej1nGMpGP0vpbCyYrU/view>

11. Науково-дослідна робота з політології : методичні рекомендації / упорядники: Г.Б. Вонсович, С.Г. Вонсович, В.В. Кобильник, 45 В.Ю. Маркітантов, А.В. Найчук, О.В. Олійник. Кам'янець-Подільський, 2007. 40 с.

12. Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. Видання офіційне. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.

13. Основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник для студентів, аспірантів і докторантів філософського факультету / упоряд. А.Є. Конверський,

В.І. Лубський, Т.Г. Горбаченко, В.А. Бугров, І.В. Кондратьєва ; за ред. д-ра філос. наук, проф. А.Є. Конверського. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. 186 с.

14. Степанков В.С. Бакалаврська робота : методичні поради. 2-ге вид., доп. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 60 с.

15. Степанков В.С. Написання і захист дипломної роботи: методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський, 2002. 39 с.

16. Філінюк А.Г., Трембіцький А.М. Наукова робота студента : методичні рекомендації для студентів і магістрантів усіх спеціальностей і форм навчання. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ, 2007. 75 с.

17. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. 5-те вид., стер. К. : Знання, 2006. 307 с.

Додаток

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Титульний лист має такий вигляд:

ЗВІТ

Здобувача вищої освіти _____ курсу _____ факультету
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Спеціальності (шифр, назва) _____

_____ (прізвище, ім'я та по-батькові)

про проходження виробничої переддипломної практики в

_____ (назва закладу, місце знаходження, керівник практики)

СХЕМА ЗВІТУ ЗА ПРАКТИКУ

1. Загальні відомості про базу практики та терміни проходження практики.
2. Ознайомлення з особливостями організації та планування роботи з написання та захисту науково-дослідної роботи.
3. Опрацювання зібраних теоретичних та прикладних матеріалів з проблеми, що досліджується при написанні дипломної роботи.
4. Ознайомлення з процедурами передзахисту та захисту дипломної роботи.
5. Підготовка публікації матеріалів та презентації виступу на конференцію.
6. Завершення написання дипломної роботи, підготовка до рецензування.
7. Труднощі у виконанні завдань практики.
8. Висновки:
  - ✓ що дала практика здобувачу вищої освіти;
  - ✓ позитивне в організації та проведенні практики;
  - ✓ недоліки організації та проходження практики (конкретно), шляхи їх подолання (пропозиції);
  - ✓ пропозиції щодо підготовки, організації та проведення практики.